

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1TdoV/12/2023
Identifikačné číslo spisu:	9516100013
Dátum vydania rozhodnutia:	10.02.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. František Mozner
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:9516100013.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Petra Paludu, JUDr. Martina Bargela, JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Patrika Príbelského, PhD. v trestnej veci obvineného F. M. a spol. pre pokračovací zločin skrátania dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 4 Trestného zákona a iné na neverejnom zasadnutí konanom 10. februára 2026 v Bratislave, o dovolaní obvineného F. M. proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. marca 2019, sp. zn. 5 To 5/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného F. M. odmieta.

Odôvodnenie

Napadnutým rozhodnutím Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) podľa § 321 ods. 1 písm. b) a d), ods. 2 Trestného poriadku zrušil odsudzujúcu časť rozsudku Špecializovaného trestného súdu zo 16. februára 2017, sp. zn. BB-3T/1/2016, okrem iného vo vzťahu k obvinenému F. M. a podľa § 322 ods. 2 Trestného poriadku ho uznal za vinného v bode 1/ z pokračovacieho zločinu skrátania dane a poistného spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 276 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 4 Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona a v bode 2/ z obzvlášť závažného zločinu legalizácie príjmu z trestnej činnosti spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 233 ods. 1 písm. a), ods. 4 písm. a) Trestného zákona na skutkovom základe, že

1) spoločne s obvinenými M. A., C. D.Š., JUDr. W. D. a B. L. «za obdobie od 01. januára 2012 až do 31. mája 2014 v Košiciach, Rožňave a inde v spoločnom úmysle skrátit' štátny rozpočet Slovenskej republiky na spotrebnej dani z minerálneho oleja a na dani z pridanej hodnoty a seba obohatiť nedovoleným odpredajom mazacieho a vykurovacieho oleja ako motorovej nafty, keď obžalovaný F. M. a M. A. organizovali nákup, distribúciu a predaj mazacieho a vykurovacieho oleja zakúpeného pod obchodným označením R. a O. W. M.-5, ktorý mali dodať spoločnostiam so sídlom v Maďarskej republike: F. V. Kft., W. O. K. L., Y. T. Kft., V. A. Kft., V. D. Kft. a N. L. Sp.Z.o.o. X., E., R., tento mazací a vykurovací olej však dopravili iba na územie Slovenskej republiky, kde tento tovar aj prostredníctvom obžalovaných C. D., JUDr. W. D. a B. L. ako svojich „distribútorov“ alebo v mene spoločnosti M.-O., s.r.o. po vyhotovení potrebných dokladov, ako dodacie listy a faktúry, predávali ako

motorovú naftu rôznym slovenským odberateľom bez vysporiadania daňových povinností, čím nepriznaním a nezaplatením spotrebnej dane skrátili daň vo výške 14.402.441,- Eur a nepriznaním dane z pridanej hodnoty pri predaji mazacieho a vykurovacieho oleja ako motorovej nafty skrátili daň vo výške najmenej 8.138.250,77 Eur ku škode Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky.

Za týmto účelom obžalovaný F. M. a obžalovaný M. A.

obžalovaný F. M., ako jediný konateľ spoločnosti Y. L., s.r.o. so sídlom U. XX, XXX XX L., IČO: XXXXXXXX a zároveň konateľ spoločnosti M.-OIL, s.r.o. so sídlom C. V. XXXX, A., IČO: XXXXXXXX spolu so svojim synovcom, obžalovaným M. A., ako jediným konateľom obchodnej spoločnosti R. N., s.r.o., objednávali prepravu minerálneho oleja s obchodným názvom R. alebo O. W. M.-X od obchodnej spoločnosti R. F. E..Q..O..O.. E. so sídlom L. E. XX, XX-XXX V., D. A., a to prostredníctvom elektronických objednávok z e-mailovej adresy A..E., W..V., Y..V., V..V., V..V., čo vykonával prevažne obžalovaný M. A. podľa pokynov obžalovaného F. M., ktorý tovar bol určený odberateľským spoločnostiam:

F. V. L., E. Z. XXX, XXXX R. T. XXXXXXXX, G.,
W. O. K. L., E. Z. XXX, XXXX R. T. XXXXXXXX, G.,
Y. T. L., Y. C. Z. X-XXIII. Y. XXXX Q. T. XXXXXXXX, G.,
V. A. L., XXXX G., H. Z. X. X. Y.. XXX, G.,
V. D. L., XXXX R., R., C. Z. X.W., G.,
N. L. XXXX E.. Q..O..O.. X. XX/X, XXXX E., R., R..

Následne vykonanými 1253 prepravami mazací a vykurovací olej v objeme 37.490.855,05 litrov v celkovej hodnote 30.783.464,93 Eur prepravili z Poľskej republiky nákladnými vozidlami vo vlastníctve obchodnej spoločnosti R. N., s.r.o. a s vodičmi zamestnanými v Y. L., s.r.o., pričom tento mazací a vykurovací olej do Maďarskej republiky nedodali, ale v rozpore s obsahom medzinárodného prepravného listu (CMR) ho prepravili na daňové územie Slovenskej republiky, do areálu spoločnosti M.-O., s.r.o., so sídlom C. V. XXXX, A., IČO: XXXXXXXX, kde najmä obžalovaný F. M., ale aj obžalovaný M. A. po odňatí plomb na cisternách a ťahačoch opečiatkovali medzinárodné prepravné listy (CMR) pečiatkami odberateľských spoločností, akoby tovar bol riadne a v poriadku prijatý odberateľskými spoločnosťami v Maďarskej republike a následne takto potvrdené medzinárodné prepravné listy (CMR) po vodičoch spoločnosti Y. L., s.r.o. odoslali dodávateľskej firme R. F. E.. Q..O..O.. ako potvrdzujúce prijatie tovaru.

Po dočasnom uskladnení mazacieho a vykurovacieho oleja v objekte spoločnosti M.-OIL, s.r.o. so sídlom C. V. XXXX, A.Ľ., IČO: XXXXXXXX prebiehala jeho ďalšia distribúcia podľa pokynov najmä obžalovaného F. M., ale aj obžalovaného M. A. nasledovnými spôsobmi:

po vyložení mazacieho a vykurovacieho oleja a jeho prečerpaní do stojaceho pozemného benkaloru a do zabudovaných veľkokapacitných nádrží bol následne vykonávaný jeho predaj ako motorovej nafty v spoločnosti M.-O., s.r.o. na C. V. č. XXX/XX v A. jednak T. M., ale aj ďalšími osobami pracujúcimi v spoločnosti M.-O., s.r.o. malospotrebiteľom za hotovosť,

vodičmi spoločnosti Y. L., s.r.o. bol mazací a vykurovací olej prepravovaný koncovým odberateľom za použitia ADR karty označujúcej vozidlá prepravujúce motorovú naftu, pričom T. M., na základe pokynov obžalovaného F. M. vystavovala krycie sprievodné doklady takto prepravovaného tovaru od dodávateľa M.-OIL, s.r.o. koncovým odberateľom a vkladala osobne zinkasovanú hotovosť na účet maďarskej spoločnosti Y. T. L., vedený v ČSOB, a.s., č.ú.: XXXXXXXXXX/XXXX, ktorého číslo jej oznámil obžalovaný F. M. a na účet R. N., s.r.o., vedený v ČSOB, a.s., č.ú.: XXXXXXXXXX/XXXX,

pričom obžalovaný F. M. za účelom distribúcie mazacieho a vykurovacieho oleja ako motorovej nafty využíval dodacie doklady, faktúry, dodacie listy, ako aj výpisy z registračnej pokladne spoločnosti O., s.r.o., Q., s.r.o. a R. V. E., s.r.o., ktoré spoločnosti zastupované C. M. podľa dokladov dodávaných C.

M. za poplatok 6% z ceny faktúry mali dodávať odberateľovi - spoločnosti M.-O., s.r.o. motorovú naftu, pričom tieto fiktívne doklady vyhotovoval C. L.,

obžalovaný C. D.

od 01. januára 2012 až do 31. mája 2014 sprostredkúval po dohode najmä s obžalovaným F. M., ale aj s obžalovaným M. A. predaj a následnú distribúciu mazacieho a vykurovacieho oleja dovezeného spoločnosťou Y. L. z Poľskej republiky do areálu spoločnosti M.-O., s.r.o. v A., kde po dočasnom uskladnení tento mazací a vykurovací olej, pôvodne dodaný pod obchodným názvom R. alebo O. W. M.-X, bol následne predávaný obžalovaným C. D. ako motorová nafta, pričom k predaju vystavoval fiktívne faktúry a dodacie listy spoločnosťou L., s.r.o., hotovosť za tento predaj po odpočítaní dohodnutej provízie vkladal priamo na účet spoločnosti M.-O., s.r.o., vedený v ČSOB, a.s., č.ú.: XXXXXXXXXXXX/XXXX, na účet spoločnosti Y. T. Kft., vedený v Č., a.s., č.ú.: XXXXXXXXXXXX/XXXX, na účet spoločnosti V. D. Kft., vedený v Tatra banke, a.s., č.ú.: XXXXXXXXXXXX/XXXX alebo zasielal prostredníctvom účtu spoločnosti L., s.r.o., vedený v ČSOB, a.s., č.ú.: XXXXXXXXXXXX/XXXX, ku ktorému je vedený ako disponent. Ďalšie fiktívne doklady znejúce na predaj motorovej nafty v období od 01. januára 2012 do 31. augusta 2013 si nechával vystavovať po dohode s obžalovaným JUDr. W. D.L., ktorý predaj mazacieho a vykurovacieho oleja ako motorovej nafty zabezpečoval ako konateľ spoločnosti N., s.r.o. a ako konateľ spoločnosti U., s.r.o. po administratívnej stránke, kým obžalovaný C. D. obchod zabezpečoval fyzicky, jeho bezprostredným výkonom,

obžalovaný JUDr. W. D.

za obdobie od 01. januára 2012 až do 31. augusta 2013 po predchádzajúcej dohode s obžalovaným C. D. za dohodnutú odmenu vystavoval fiktívne faktúry a dodacie listy ako bývalý konateľ spoločnosti N., s.r.o. a ako bývalý konateľ spoločnosti U., s.r.o. znejúce na motorovú naftu, v skutočnosti však bol dodávaný a predávaný mazací a vykurovací olej a zároveň zasielal získané finančné prostriedky z tohto predaja na účet Y. T. Kft., vedený v ČSOB, a.s., č.ú.: XXXXXXXXXXXX/XXXX a na účet M.-O., s.r.o., vedený v ČSOB, a.s., č.ú.: XXXXXXXXXXXX/XXXX, ktoré ako konateľ spoločnosti N., s.r.o., predtým prijal od koncových odberateľov tovaru podľa účtovných dokladov označeného ako motorová nafta na účet spoločnosti N., s.r.o., vedený v Poštovej banke, a.s., č.ú.: XXXXXXXXXXXX/XXXX,

obžalovaný B. L.

od 01. januára 2012 až do 31. mája 2014 sprostredkoval po dohode najmä s obžalovaným F. M. a čiastočne obžalovaným M. A. predaj a následnú distribúciu mazacieho a vykurovacieho oleja dovezeného spoločnosťou Y. L., s.r.o. z Poľskej republiky do areálu spoločnosti M.-O., s.r.o. v A., kde po dočasnom uskladnení, tento mazací a vykurovací olej, pôvodne dodaný po obchodným názvom R. alebo O. W. M.-X, bol následne predávaný B. L. ako motorová nafta, pričom k predaji si nechával vystavovať fiktívne faktúry a dodacie listy pod názvom spoločnosti M.-O., s.r.o., pričom po dohode s obžalovaným F. M. a M. A. tieto fiktívne doklady boli vystavované T. M. (zomrela dňa 25. septembra 2016), známou pod prezývkou „krstná“ alebo N. U., pričom obžalovaný B. L. takto dodával mazací a vykurovací olej ako motorovú naftu do okresu Bardejov, za čo inkasoval hotovosť od koncových odberateľov, ktorú odovzdával po odpočítaní dohodnutej provízie prostredníctvom vodičov nákladných cisternových vozidiel Y. L., s.r.o. priamo obžalovaným F. M. alebo M. A.,».

2) spoločne s obvineným M. A. «v období od roku 2012 až do 31. mája 2014 priviezli na územie Slovenskej republiky 1 253 prepravami 37.490.855,05 litrov mazacieho a vykurovacieho oleja, za ktorý obžalovaní F. M. a M. A., vedení ako disponenti na uvedených účtoch, zaplatili prostredníctvom bankových účtov spoločností:

M.-O., s.r.o., v ČSOB, a.s., č.ú.: XXXXXXXXXXXX/XXXX,
R. N., s.r.o., v ČSOB, a.s., č.ú.: XXXXXXXXXXXX/XXXX,
Y. T. Kft., v ČSOB, a.s., č.ú.: XXXXXXXXXXXX/XXXX,
V. A. Kft., v ČSOB, a.s., č.ú.: XXXXXXXXXXXX/XXXX,
V. D. Kft., v Tatrabanke, a.s., č.ú.: XXXXXXXXXXXX/XXXX,

celkovú sumu 30.414.940,36 Eur, pri priemernej nákupnej cene 0,83 Eur za liter mazacieho oleja, ktorý odpredali bez vysporiadania daňových povinností (skutok v bode 1) v cene 0,98 Eur za liter deklarovanej motorovej nafty, čím na rozdiel medzi nákladmi na zaobstaranie mazacieho a vykurovacieho oleja a výnosmi z jeho predaja ako motorovej nafty získali obžalovaní F. M. a M. A. prostredníctvom spoločností M.-O., s.r.o. príjem pochádzajúci z vyššie popísanej trestnej činnosti vo výške najmenej 5.623.628,25 Eur, kde časť takto získaných finančných prostriedkov vo výške najmenej 1.145.450,- Eur použil obžalovaný F. M. po vzájomnej dohode s obžalovaným M. A. na nákup nižšie uvedených nehnuteľností a osobných motorových vozidiel do osobného vlastníctva:

1/ rodinný dom nachádzajúci sa na adrese L. XXXX/XX, A., nehnuteľnosť zapísaná na LV č. XXXX, k.ú. A., umiestnený na parcele č. XXXX/XX o výmere 973m² v spoluvlastníckom podiele 1/1, nadobudnutý M. A. v dražbe dňa 06. septembra 2013 za predajnú cenu 104.250,- Eur a vyplatený M. A. v hotovosti vkladom na účet Dražobná spoločnosť, a.s., Gunduličova 3, Bratislava, č.ú.: XXXXXXXXXXXX/XXXX, dňa 19.08.2013 v sume 10.000,- Eur a dňa 20.09.2013 v sume 94.250,- Eur, 2/ priemyselná budova určená na podnikanie, nachádzajúca sa na adrese I. XXX, R., nehnuteľnosť zapísaná na LV č. XXXX, k.ú. R., umiestnená na parcele č. XXXX o výmere 483m², súpisné č. XXX, v spoluvlastníckom podiele 1/1, nadobudnutá M. A. kúpno-predajnou zmluvou zo dňa 27. marca 2012 za kúpno-predajnú cenu 110.000,- Eur, vyplatenú v hotovosti na účet č.: XXXXXXXXXXXX/XXXX, vedenom v ČSOB banke,

3/ turistická ubytovňa nachádzajúca sa na adrese Š. Z., A., nehnuteľnosť zapísaná na LV č. XXXX, k.ú. A., umiestnená na parcele č. XXX/X o výmere 524m², súpisné č. XXX, v spoluvlastníckom podiele 1/1, nadobudnutá M. A. kúpno-predajnou zmluvou č. 1066/2013, za kúpno-predajnú cenu 600.000,- Eur, zaplatenú M. A. vkladom na účet mesta A., č.ú.: XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 03. októbra 2013 v sume 300.000,- Eur v hotovosti, v pobočke VÚB, a.s. v Rožňave a zvyšok doplatený M. A. v splátkach v hotovosti, vkladom na účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX, dňa 31. októbra 2013 v sume 100.000,- Eur, dňa 12. novembra 2013 v sume 77.000,- Eur, dňa 15. novembra 2013 v sume 40.000,- Eur a dňa 19. novembra 2013 v sume 40.020,- Eur a 43.000,- Eur,

4/ priemyselný areál nachádzajúci sa na adrese C. V. XXX/XX, R. zapísaný na LV č. XXXX, k.ú. R., pozemok parcelné č. XXXX/X, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria o výmere 604m², pozemok parcelné č. XXXX/X, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria o výmere 517m², v spoluvlastníckom podiele 1/1, nadobudnutý M. A. kúpno-predajnou zmluvou vo forme notárskej zápisnice č. N 654/2012, NZ 40244/2012 zo dňa 30. októbra 2012 za kúpno-predajnú cenu 10.000,- Eur, zaplatenú v hotovosti predávajúcemu A. D. pred podpisom zmluvy,

5/ hotel Š. A. nachádzajúci sa na adrese Š. XXX, A., zapísaný na LV č. XXXX, k.ú. A., umiestnený na parcele č. XXX/X, súpisné č. XXX, na parcele č. XXX/X, súpisné č. XXXX, v spoluvlastníckom podiele 1/1, nadobudnutý M. A. kúpno-predajnou zmluvou vo forme notárskej zápisnice č. N 835/2012, NZ 57676/2012 zo dňa 20. decembra 2012 za kúpno-predajnú cenu 280.200,- Eur, zaplatenú M. A. v hotovosti predávajúcemu MUDr. E. L. a MUDr. C. L. v sume 106.950,- Eur, predávajúcim H. M. a Ing. N. M., rod. L., vkladom 20.000,- Eur na účet č.: XXXXXXXXXXXX/XXXX, vedený v ČSOB banke a predávajúcej MUDr. C. L. v sume 153.250,- Eur na účet č.:XXXXX-XXXXXXXXXX/XXXX, vedenom v ČSOB banke,

6/ osobné motorové vozidlá značiek: Alfa Romeo červenej farby Spider 1,8 TB 200, EČ: A.; AUDI A8 4,2 TDi, strieborná metalíza svetlá, EČ: A.; AUDI A6 QUATTRO, šedá metalíza, EČ: A.; ŠKODA SUPERB 1,9 TDI, červená metalíza, EČ: A., nadobudnuté M.H. A. dňa 27.11.2014, za odhadovanú hodnotu v celkovej sume najmenej 41.000,- Eur,

pričom obžalovaný M. A. ako vlastník uvedeného majetku v celkovej nadobúdacej hodnote 1.145.450,- Eur, nemal v čase nadobudnutia vymenovaných nehnuteľností a osobných motorových vozidiel žiadny príjem, z ktorého by mohol financovať ich nákup, avšak na nákup uvedených vecí po dohode s obžalovaným F. M. odovzdal obžalovaný F. M. obžalovanému M. A., ako súdne netrestanej osobe bez kriminálnej minulosti».

Za to najvyšší súd obvinenému F. M. podľa § 233 ods. 4, § 34 ods. 5 písm. a), § 38 ods. 2, ods. 7, §

37 písm. h) a m), § 41 ods. 2 Trestného zákona uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 14 rokov, na ktorého výkon ho podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom strázenia. Podľa § 60 ods. 1 písm. c) Trestného zákona mu uložil aj trest prepadnutia vecí - 19 560 eur. Najvyšší súd zároveň samostatným výrokom podľa § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie tohto obvineného.

Obvinený F. M. podal dovolanie proti tomuto rozhodnutiu najvyššieho súdu ako i jemu predchádzajúcemu konaniu z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a), c), e), g) a i) Trestného poriadku.

Na úvod uviedol, že právna úprava nezohľadňuje situáciu, ak odvolací súd rezignuje na svoju prieskumnú povinnosť, čím neblaho zasiahne do života obvineného. Obvinený z toho odvodzuje, že dovolanie je potrebné chápať ako praktický a univerzálne využiteľný prostriedok nápravy justičných omylov. Opodstatnenosť jeho dovolania tak zakladá už samotná absencia akýchkoľvek kritických výhrad zo strany súdov voči obžalobe podanej v tejto veci.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku má naplňať skutočnosť, že Špecializovaný trestný súd uznal svoju vecnú príslušnosť bez toho, aby kriticky zhodnotil výšku škody uvedenú v obžalobe, odvodenú zo zjavne nesprávneho znaleckého posudku.

Výška tejto škody bola v obžalobe vyčíslená iba znalcom, ktorého znalecký posudok vychádza z nepodložených predpokladov. Rozsah prípadného daňového úniku nepredstavuje škodu v trestnom konaní, pričom zistenia o rozsahu daňovej povinnosti z daňového konania podľa obvineného nemožno mechanicky prevziať do trestného konania, najmä ak je daň určovaná podľa pomôcok. Relevantné rozhodnutia miestne príslušného a kompetentného colného úradu, ktorý by ako jediný mohol podať smerodajný údaj o možnom rozsahu skrátenej dane, však boli nadriadeným orgánom - Finančným riaditeľstvom Slovenskej republiky zrušené ako nesprávne. Uvedený znalecký posudok teda nemohol slúžiť ako zákonný prostriedok na správne určenie vecnej príslušnosti. Obvinený poukázal na odôvodnenie rozsudku prvostupňového súdu (s. 24), že znalec kvôli chýbajúcemu účtovníctvu nevedel jednoznačne a nepochybne určiť výšku zisku z trestnej činnosti, no iné položky stanovil aj napriek tomu, že nedisponoval napríklad údajmi o nákladových položkách. Obvinený v tomto ohľade poukázal na paradox, že čo sa nepodarilo zistiť znalcom, dokázal vlastnou nadpracou „vyrátať“ prvostupňový súd (na s. 89), keď ustálil zisk vo výške 5 623 629 eur, a teda zhruba o milión eur viac, ako to znalec odhadol v posudku a prokurátor prevzal do obžaloby. V takto zložitej veci mal byť za účelom zistenia výšky škody pribratý do konania znalecký ústav.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku podľa obvineného naplňa viacero pochybení, ktoré podstatne zasiahli do jeho obhajovacích práv.

Obvinený namietol, že mu po skončení vyšetrovania nebol poskytnutý na štúdium celý spis, konkrétne zväzok č. 42, ktorý sa stal jeho súčasťou až pri podaní obžaloby.

K zásahu do obhajovacích práv podľa obvineného došlo aj tým, keď sa Špecializovaný trestný súd na hlavnom pojednávaní konanom 15. decembra 2016 oboznámil len s vybranými prepismi zvukových záznamov, ktoré boli získané na základe viacerých príkazov. S týmito selektívne vybranými odposluchmi boli navyše konfrontovaní viacerí svedkovia a obžalovaní. Obvinený v tejto súvislosti uviedol, že dotknuté záznamy a ich prepisy neboli súdu a obhajobe predložené v celom rozsahu, nakoľko sú výsledkom účelovej manipulácie zo strany orgánov činných v trestnom konaní.

Špecializovaný trestný súd podľa obvineného pochybil, keď po preskúmaní obžaloby vo veci nariadil hlavné pojednávanie, hoci v nej uvedený skutok nebol časovo ohraničený; k páchaniu inkriminovaného skutku malo dochádzať od roku 2012 až do súčasnosti, pričom obžaloba v tejto veci bola podaná 2. februára 2016. Obvinený v tejto súvislosti upozornil, že v rokoch 2014 až 2016 bol väzobne stíhaný.

Obvinený považuje za porušenie svojho práva na obhajobu, zásady nestrannosti a rovnakého postavenia pred súdom aj to, že Špecializovaný trestný súd akceptoval status Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky ako poškodeného. Tento subjekt totiž nemal byť vôbec pripustený do konania. Nesprávny je teda rozsudok Špecializovaného trestného súdu aj v tej časti, v ktorej podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázal tzv. poškodenú stranu s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Nedôvodným odmietnutím návrhov obhajoby na doplnenie dokazovania bola fakticky zmarená snaha o objektívne objasnenie veci. Prvostupňový súd sa podľa obvineného nesprával ako nezávislý arbiter, nakoľko popierajúc existenciu a obsah dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní, svoje odsudzujúce rozhodnutie založil na jednostrannom dokazovaní vykonanom v prípravnom konaní. Kým prokuratúre nebol odmietnutý žiaden podstatný návrh na doplnenie dokazovania, množstvu návrhov obhajoby vyhovieť nebolo, navyše bez riadneho odôvodnenia. Za daného stavu prvostupňový súd nemohol objektívne a kriticky zhodnotiť dôkazy. Obvinený namietol, že bez výsluchu predstaviteľov poľskej spoločnosti R. F. E.. Q.. O.. O.. nebolo možné ustáliť akúkoľvek trestnú zodpovednosť a že nevypočutie svedkov Y. D., MUDr. E. L., Y. W. a predstaviteľov maďarských odberateľských firiem nebolo riadne odôvodnené. Bez toho, aby prvostupňový súd vypočul svedka W. D., vykonanie tohto dôkazu odmietol iba s formálnym odôvodnením, že by to neprinieslo žiadne podstatné skutočnosti, čo nemožno akceptovať. Prvostupňové rozhodnutie podľa obvineného porušuje § 168 ods. 1 Trestného poriadku, nakoľko mechanicky kopíruje výpovede obsiahnuté v zápisniciach z hlavného pojednávania a závery znaleckého posudku bez toho, aby bolo zrejmé, ako sa súd vysporiadal s jeho obhajobou a na akých dôkazoch oprel svoje skutkové zistenia, najmä pokiaľ ide o úvahy, aké jeho konkrétne konanie a dôkazy viedli súd k prijatiu záveru o naplnení znakov skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu legalizácie príjmu z trestnej činnosti. Súd zároveň úplne odignorovali výpoveď predstaviteľa spoločnosti V. A. L., ktorý potvrdil objednanie a prevzatie 70 dodávok tovaru z Poľska. Preto bolo potrebné doplniť dokazovanie o výsluchy predstaviteľov spoločnosti V. A. Kft. a poľskej spoločnosti R. F. E.. Q.. O.. O.. ohľadne priebehu týchto obchodov. Súd nezobral do úvahy ani to, že tovar z Poľska dovážal aj do Rumunska. Samotná preprava minerálneho oleja v rámci podnikania pritom nie je trestnou činnosťou a nakoľko všetky daňové a poplatkové povinnosti spojené s dopravou uhradil riadne a včas, trest zhabania vecí - kamiónov a návesov, bez príčinnej súvislosti s akýmkoľvek protiprávnym konaním, považuje za diskriminačný a nedôvodný.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku má podľa obvineného naplniť skutočnosť, že o odvolaní rozhodol senát 5T, ktorý si vytvoril názor o dôvodnosti jeho trestného stíhania a správnosti právnej kvalifikácie, keď ho uznesením z 10. júna 2014, sp. zn. 5 Tost 22/2014, vzal do väzby po tom, čo sudca pre prípravné konanie nevyhovet tomuto návrhu prokurátora. V tejto veci bol navyše sudca pre prípravné konanie JUDr. Ján Gierťli zároveň predsedom senátu na Špecializovanom trestnom súde po podaní obžaloby.

Obvinený odvodzuje naplnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku z rovnakých námietok, pre ktoré uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinený uviedol, že neboli naplnené skutkové podstaty trestných činov, za ktoré bol uznaný za vinného.

Súd podľa obvineného neuviedli, akým jeho konkrétnym konaním bol spáchaný obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 20 k § 233 ods. 1 písm. a), ods. 4 písm. a) Trestného zákona a akými dôkazmi to sudy mali za preukázané.

Čo sa týka kvalifikácie skutku ako pokračovacieho zločinu skrátenia dane a poistného podľa § 20 k § 276 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona, v rozsudku podľa obvineného absentuje akákoľvek zmienka o jeho zavinení. Namietol, že jeho subjektívna stránka nebola preukázaná ani pri jednom z trestných činov, za ktoré bol odsúdený.

Obvinený v tejto súvislosti uviedol, že minerálny olej ako tovar nikdy nekupoval. Jeho kúpu iba

sprostredkoval a prepravil pre iné osoby, čo v rámci Európskej únie nie je v rozpore so zákonom. Súdu zároveň ozrejmil dôvod, pre ktorý mal v dispozícii pečiatky maďarských spoločností - bolo to praktickejšie pri kontakte s poľským dodávateľom.

Pokiaľ ide o znalecký posudok prof. RNDr. G. F., CSc., obvinený spochybnil, akým spôsobom tento znalec vyčíslil výšku údajnej škody na spotrebnej dani a dani z pridanej hodnoty. Závery tohto znaleckého posudku totiž podľa obvineného vychádzajú z domnienok a neúplných dokladov, z ktorých nevyplýva objem realizovaných obchodov. Súdy navyše tento znalecký posudok hodnotili selektívne - do úvahy zobrali len tie skutočnosti, ktoré sa im hodili pre jeho usvedčenie.

Obvinený v nadväznosti na znenie skutku, podľa ktorého sa krátenia štátneho rozpočtu na spotrebnej dani z minerálneho oleja dopúšťal od 1. januára 2012 do 31. mája 2014, poukázal na zákon č. 440/2012 Z. z., ktorý s účinnosťou od 1. januára 2013 novelizoval Daňový poriadok. Obvinený v tejto súvislosti namietol, že striktne dodržiaval relevantnú právnu úpravu pred touto novelou, a preto sa minimálne do 31. decembra 2013 nemohol dopustiť žiadneho protiprávneho konania. Za danej situácie je podľa obvineného spochybnený záver o rozsahu jeho trestnej činnosti. Súd nezohľadnil ani tú skutočnosť, že do 1. apríla 2012 bola sadzba spotrebnej dane na minerálny olej nulová.

Odôvodnenie prvostupňového rozsudku považuje za mätúce. Súd v ňom totiž uvádza (na s. 87), že neuveril jeho konkrétnemu tvrdeniu a vzápätí, že uveril jeho prvotnej výpovedi ako obžalovaného na hlavnom pojednávaní. Na inom mieste sa zároveň uvádza, že znalec pre absenciu účtovníctva nemohol jednoznačne určiť výšku zisku z trestnej činnosti, no ostatné položky špecifikovať vedel, hoci nedisponoval napr. údajmi o nákladových položkách.

K § 374 ods. 3 Trestného poriadku obvinený uviedol, že pochybenia vzniknuté pred Špecializovaným trestným súdom neboli napravené odvolacím súdom. Meritórne rozhodnutia v tejto veci nespĺňajú požiadavky vyplývajúce z § 168 ods. 1 Trestného poriadku. Chýba v nich zhodnotenie vykonaného dokazovania a odpoveď na tvrdenia obhajoby. Dovoľanie za týchto okolností pre obvineného predstavuje akúsi hybridnú formu odvolania.

Súdy podľa obvineného pochybili aj v tom, že mu neuložili súhrnný trest podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona. Obvinený vidí súbeh jeho trestnej činnosti so skutkom, ktorého sa dopustil 23. mája 2012 a za ktorý bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Rožňava z 13. marca 2013, sp. zn. 3T/7/2013, ktorého výrok o treste bol zmenený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 9. apríla 2014, sp. zn. 4To/63/2013.

V podstate z týchto dôvodov obvinený navrhol, aby najvyšší súd podľa § 386 Trestného poriadku vyslovil, že rozsudkom najvyššieho súdu z 28. marca 2019, sp. zn. 5 To 5/2017, a konaním, ktoré mu predchádzalo, v časti, ktorá sa ho týka, bol z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a), c), e), g) i) a § 374 ods. 3 Trestného poriadku porušený zákon v jeho neprospech, a to najmä v § 42 ods. 2, § 83 ods. 1 písm. a), § 276 ods. 1, ods. 4, § 233 ods. 1 písm. a), ods. 4 písm. a) Trestného zákona, § 2 ods. 1, ods. 2, ods. 10, ods. 12, ods. 14, § 31 ods. 3, § 119 ods. 2, § 168, § 241, § 278 ods. 2 Trestného poriadku a čl. 1 ods. 1, ods. 2, čl. 17 ods. 1, ods. 2, ods. 5, čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Aby v jemu prisúdenej časti zrušil tento rozsudok, jemu predchádzajúci rozsudok Špecializovaného trestného súdu ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozsudky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Aby Špecializovanému trestnému súdu podľa § 388 Trestného poriadku prikázal vec na nové prerokovanie a rozhodnutie veci v potrebnom rozsahu v inom zložení senátu a aby ho najvyšší súd v zmysle § 380 ods. 2 Trestného poriadku nevzal do väzby.

Prokurátorka považuje dovoľanie obvineného za nedôvodné, nakoľko napadnutým rozsudkom a konaním, ktoré mu predchádzalo, nebol porušený zákon.

Uviedla, že jej nie je zrejmé, z akých dôvodov obvinený spochybňuje znalecký posudok znalca prof.

RNDr. G. F., CSc., keďže tento vychádza z účtovných dokladov spoločností Y. L. s.r.o., M.-O. s.r.o. ako aj podkladov od colných úradov, na základe ktorých bolo nespochybniteľným spôsobom zistené, koľko minerálneho oleja bolo na Slovensko prepravené a akú výšku by predstavovala daň z pridanej hodnoty a spotrebná daň, ak by toto množstvo minerálneho oleja bolo zobchodované ako motorová nafta. Napriek tomu, že závery tohto znaleckého posudku boli alternované, nevychádzali zo stanovenia výšky dane podľa pomôcok.

Obvinenému bolo umožnené preštudovať celý vyšetrovací spis vrátane zv. 42, ktorý bol založený do predchádzajúceho zakladača, nakoľko obsahoval iba zopár listov. Súdu zároveň boli predložené všetky prepisy odpočúvaných hovorov.

K namietanému senátu 5T najvyššieho súdu prokurátorka uviedla, že rozhodovanie o väzbe v žiadnom prípade nezakladá zaujatosť identického senátu z konania a rozhodovania o odvolaní toho istého obvineného.

Obvinený podľa prokurátorky neoznačil žiaden konkrétny dôkaz, ktorého nezákonné vykonanie by malo napĺňať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku uviedla, že z odôvodnenia prvostupňového rozsudku vyplýva, na základe akých dôkazov bol obvinený uznaný za vinného z konkrétne formulovaného skutku 2/, právne posúdeného ako obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti v spolupáchateľstve podľa § 20 k § 233 ods. 1 písm. a), ods. 4 písm. a) Trestného zákona.

V súlade s obsahom tohto vyjadrenia prokurátorka navrhla, aby najvyšší súd podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol dovolanie obvineného.

Najvyšší súd ako súd dovolací po zistení, že dovolanie obvineného spĺňa všetky formálne podmienky podľa § 382 písm. a), b) a d) až f) Trestného poriadku, sústredil svoju pozornosť na jeho vecnú stránku a dospel k záveru, že mu nie je možné vyhovieť, nakoľko zrejým spôsobom nespĺňa dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

K všeobecným úvahám obvineného o dovolaní najvyšší súd uvádza, že si ho nemožno zamieňať s odvolaním. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorého typickou vlastnosťou je zúžený okruh otázok - dôvodov, ktoré môžu byť (za splnenia ďalších podmienok) predmetom súdneho posúdenia. U obvineného je okruh týchto taxatívne vymedzených otázok navyše limitovaný dôvodmi obsiahnutými § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Pre vyslovenie záveru o naplnení konkrétneho dovolacieho dôvodu pritom záujem na nastolení zákonnosti a spravodlivosti musí výrazne prevyšovať nad záujmom na zachovaní stability súdneho rozhodnutia. Dovolanie teda obvinenému neposkytuje rovnaký priestor na uplatnenie svojich námietok ako je tomu v odvolaní.

Pokiaľ ide o východiská, s ktorými najvyšší súd pristupuje k posudzovaniu jednotlivých dovolaní, jeho viazanosť dôvodmi podaného dovolania v zmysle § 374 ods. 1, ods. 2 a § 385 ods. 1 Trestného poriadku sa netýka formálno-právneho uplatnenia niektorého (či viacerých) z dovolacích dôvodov vymedzených v § 371 ods. 1 až 3 Trestného poriadku, ale vecných chýb, ktoré dovolateľ vo svojom podaní namietol [rozhodnutie uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 120/2012]. To znamená, že dovolateľ musí špecifikovať, ktorú časť rozhodnutia napáda (či spochybňuje zákonnosť rozhodnutia ako celku alebo len niektorý/é z jeho výrokov a prípadne aj konanie, ktoré predchádza tomu zodpovedajúcej časti) a v nadväznosti na to uviesť konkrétne chyby, ktoré majú zakladať nezákonnosť dotknutej časti rozhodnutia. Z uvedeného vyplýva, že zodpovednosť za kvalitu dovolania znáša sám dovolateľ, keďže iba ten určuje rozsah a hĺbku posudzovania veci dovolacím súdom. Inými slovami dovolací súd nemôže na seba prebrať vlastnú aktivitu dovolateľa a iniciatívne zisťovať chyby v napadnutom rozhodnutí alebo aj v jemu predchádzajúcom konaní, ktoré by zodpovedali niektorému z prípustných dovolacích dôvodov.

Obvinený deklaruje existenciu viacerých dovolacích dôvodov vrátane tých [§ 371 ods. 1 písm. a) až g) Trestného poriadku], pre ktoré zákon (§ 371 ods. 4 Trestného poriadku) vyžaduje splnenie tzv. predchádzajúcej námietky dovolateľovi známej okolnosti, ktorá má zakladať uplatnený dovolací dôvod, najneskôr v odvolacom konaní; v opačnom prípade zákonodarca takúto vedomú pasivitu sankcionuje nemožnosťou účinného použitia takejto námietky ako dovolacieho dôvodu (stanovisko uverejnené v Zbierke pod č. 11/2016-II.).

Predchádzajúci odsek má význam v kontexte prvého z uplatnených dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, nakoľko vecnú nepríslušnosť Špecializovaného trestného súdu obvinený namietol až vo svojom dovolaní, hoci tak mohol urobiť už skôr.

Napriek konštatovanému najvyšší súd dáva na zreteľ, že námietka o nepríslušnosti súdu podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku sa musí vždy vzťahovať na jeho konečné rozhodnutie. Vyplýva to zo znenia tohto ustanovenia, podľa ktorého dovolanie možno podať, ak vo veci rozhodol nepríslušný súd. V rámci tohto dovolacieho dôvodu tak nemožno úspešne namietat', že súd mal po podaní obžaloby vec postúpiť z dôvodu nedostatočných skutkových zistení pre prokurátorom použitú právnu kvalifikáciu inému súdu. Ak by ale bol súdmi nižšieho stupňa zistený skutok nesprávne právne posúdený a pri jeho správnej kvalifikácii by bol na prejednanie veci podľa § 14 až § 17 Trestného poriadku v spojení s § 280 ods. 1 Trestného poriadku príslušný iný súd, takáto chyba by bola subsumovateľná len pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a nie aj pod dôvod podľa písm. a) tohto ustanovenia, keďže prvý z nich by mal v takom prípade postavenie lex specialis (rozhodnutie uverejnené v Zbierke pod č. 27/2020).

Podľa § 14 písm. l) a n) Trestného poriadku pôsobnosť Špecializovaného trestného súdu sa vzťahuje na [písm. l)] trestné činy proti majetku podľa štvrtej hlavy osobitnej časti Trestného zákona alebo trestné činy hospodárske podľa piatej hlavy osobitnej časti Trestného zákona, ak takým trestným činom bola spôsobená škoda alebo získaný prospech dosahujúci najmenej dvadsaťpäťtisíc násobok malej škody podľa Trestného zákona, alebo ak taký čin bol spáchaný v rozsahu dosahujúcom výšku najmenej dvadsaťpäťtisíc násobku malej škody podľa Trestného zákona a [písm. n)] trestné činy súvisiace s trestnými činmi uvedenými v písmenách a) až l) alebo m), ak sú splnené podmienky na spoločné konanie.

Trestného činu skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1 Trestného zákona sa dopustí ten, kto v malom rozsahu skráti daň, poistné na sociálne poistenie, verejné zdravotné poistenie alebo príspevok na starobné dôchodkové sporenie. Kvalifikovanú skutkovú podstatu tohto trestného činu v zmysle štvrtého odseku naposledy uvedeného ustanovenia naplní ten, kto spácha čin uvedený v odseku 1 vo veľkom rozsahu.

Objektívna stránka citovaného trestného činu vyžaduje následok v podobe skrátenia dane aspoň v malom rozsahu. Pre určenie uvedeného následku je potrebné vychádzať z výkladového pravidla obsiahnutého v poslednej vete § 125 ods. 1 Trestného zákona v znení účinnom v čase pôvodného konania, podľa ktorej hľadiská uvedené pre určenie výšky škody sa použijú rovnako aj na určenie rozsahu činu; za trestné sa teda považuje skrátenie dane vo výške viac než 266 eur.

Rešpektujúc skutkové zistenia obsiahnuté vo výrokovej časti napadnutého rozsudku, ktorými je dovolací súd striktne viazaný [ako na to bude bližšie poukazané v ďalšej časti tohto rozhodnutia, a to najmä v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku] obvinený sa spoločným konaním dopustil trestného činu skrátenia dane a poistného podľa § 276 Trestného zákona v rozsahu, ktorý prevyšuje dvadsaťpäťtisíc násobok malej škody (6 650 000 eur), a preto niet sporu o príslušnosti Špecializovaného trestného súdu v tejto veci.

Neobstojí pritom ani tvrdenie dovolateľa, že relevantný údaj o výške skrátenej dane mohol poskytnúť jedine „miestne príslušný colný úrad“, nakoľko súd pri posúdení rozsahu skrátenia dane nie je viazaný

vyjadrením daňových orgánov. Rozsah skrátenia dane je v rovine trestnoprávnej otázkou viny. Súd rozhodujúci v trestnom konaní preto túto okolnosť posudzuje samostatne (§ 7 ods. 1 Trestného poriadku), a to aj v prípade, ak už existuje určité rozhodnutie správcu dane. Rozhodnutie daného orgánu teda pre súd nemá absolútnu povahu, ako sa nesprávne domnieva obvinený, ale tento ho v rámci dokazovania zoberie do úvahy a hodnotí rovnako ako každý iný dôkaz v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku (rozhodnutie uverejnené v Zbierke pod č. 27/1979).

Pokiaľ obvinený na tomto mieste zároveň spochybnil dôkazné prostriedky (osobitne znalecké skúmanie), na základe ktorých súd ustálil rozsah inkriminovaného trestného činu, domáhajúc sa za daným účelom pribratia znaleckého ústavu, tak táto jeho výhrada prekračuje rámec dovolacieho prieskumu iniciovaného inou osobu než ministrom spravodlivosti na podklade dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, nakoľko vyjadruje (len) nesúhlas so skutkovými zisteniami, ktorých správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a ani meniť podľa vety za bodkočiarkou § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Nazerajúc na túto vecne uplatnenú námietku z pohľadu dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku [pozri nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) z 23. februára 2021, sp. zn. IV. ÚS 546/2020, uverejnený v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 18/2021] prvostupňový súd s poukazom na znalecké závery (s. 73 až 85 jeho rozsudku) jasne a náležite vysvetlil, že pri ustálení rozsahu skrátených daní ako kvalifikačného znaku zločinu skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 4 Trestného zákona vychádzal z verzie, ktorá bola pre obžalovaných najpriaznivejšia a ktorá sa opierala iba o overené podklady (s. 86 rozsudku), pričom tieto zistenia si v celom rozsahu osvojil aj odvolací súd. Podľa dovolacieho súdu sa skôr konajúce súdy s touto otázkou vysporiadali spoľahlivo a nearbitrárne.

Uvedené platí v celom rozsahu aj pokiaľ ide o ustálenie získaného prospechu ako kvalifikačného znaku skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 4 písm. a) Trestného zákona, ktorého výška 1 145 450 eur zodpovedá obstarávacej cene nehnuteľností a motorových vozidiel konkretizovaných v popise skutku 2).

V tejto súvislosti sa len pre úplnosť žiada dodať, že pri tomto trestnom čine nie je rozhodujúci celkový príjem z trestnej činnosti, ale len tá jeho časť, vo vzťahu ku ktorej páchatel koná niektorým zo spôsobov uvedených v § 233 ods. 1 písm. a) alebo b) Trestného zákona, a to v úmysle zatajiť existenciu takéhoto príjmu, zakryť jeho pôvod v trestnom čine alebo zmariť ich zaistenie na účely trestného konania alebo ich prepadnutie a zhabanie. Už z tohto pohľadu sú námietky dovolateľa spochybňujúce celkovú výšku príjmu pochádzajúceho z ním páchanej daňovej trestnej činnosti irelevantné. Navyše, zvolený spôsob, ktorý vychádza z rozdielu medzi priemernou nákupnou cenou mazacieho oleja a cenou, za ktorú ho obžalovaní už ako motorovú naftu bez vysporiadania daňových povinností predávali, je logický a nemožno mu nič vytknúť.

Z dovolania ďalej vyplýva, že obvinený zakladá existenciu dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c) a g) Trestného poriadku v podstate na tých istých námietkach.

Z hľadiska formálno-právnej správnosti preto najvyšší súd podotýka, že kým dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku napĺňa pochybenie spočívajúce v zásadnom porušení práva na obhajobu, dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku je daný vtedy, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Pri porovnaní označených dovolacích dôvodov je zjavné, že ich vzájomná konkurencia je založená na vzťahu špeciality v tom smere, že kým dôvod podľa skoršieho z označených písmen je naplnený pri zásadnom porušení práva na obhajobu vo všeobecnej rovine (napr. pochybenia týkajúce sa povinnej obhajoby alebo opomenutého dôkazu), tak neskorší z uvedených dôvodov napĺňa okolnosť, ak nesúlad so zákonom pri získaní alebo vykonaní rozhodujúceho dôkazu je zároveň porušením práva na obhajobu (napr. ak obhajca, ktorý mal byť upovedomený o úkonoch v predsúdnom konaní, nebol upovedomený o

výsluchu svedka).

Zároveň však platí, že spoločným menovateľom oboch týchto dovolacích dôvodov je to, že k ich naplneniu môže dôjsť, len ak im zodpovedajúce konkrétne pochybenie je takej intenzity, ktorá je porovnateľná s porušením práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd; inými slovami musí mať podstatný vplyv na výsledok konania.

Právo oboznámiť sa s obsahom spisu vo vzťahu k obvinenému tvorí imanentnú súčasť jeho obhajovacích práv, nakoľko pri jeho obmedzení či úplnom popretí dochádza k úmernému oslabeniu využívania prostriedkov procesného útoku a obrany.

Námietkou týkajúcou sa nepredloženia kompletného spisového materiálu (v tom čase posledného zväzku č. 42) v závere vyšetrovania postupom podľa § 208 ods. 1 Trestného poriadku, s výnimkou vyjadrenia prokurátorky k podanému dovolaniu, sa zaoberal už odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku (na s. 43), pričom tam uvedenej argumentácii dovolací súd nemá čo vytknúť a plne na ňu odkazuje. Zároveň však dodáva, že obvinený ako aj jeho obhajca podľa § 69 ods. 1 Trestného poriadku mali možnosť nazeráť do spisu v priebehu celého ďalšieho konania, spravodlivosť ktorého je nutné posudzovať v celistvosti, a preto aj z tohto pohľadu tu nedošlo k zásadnému porušeniu obvineného práva na obhajobu.

Obvinený ďalej namietol, že súd prvého stupňa nevyhovел jeho návrhu na doplnenie dokazovania výsluchom predstaviteľov poľskej obchodnej spoločnosti R. F. E.. Q.. O.. O., Y. D., MUDr. E. L., Y. W. a tiež všetkých predstaviteľov odberateľských maďarských firiem, čo navyše riadne neodôvodnil.

S poukazom na už zmienený judikovaný nálezh ústavného súdu z 23. februára 2021, sp. zn. IV. ÚS 546/2020, bolo úlohou dovolacieho súdu na základe takto uplatnenej námietky posúdiť, či skôr konajúce súdy rozhodnutie odmietnuť vykonať dovolateľom navrhnuté dôkazy náležite odôvodnili.

Je pravdou, že prvostupňový súd sa v časti odôvodnenia svojho rozhodnutia „Odmietnutie vykonať navrhované dôkazy“ výslovne (a podľa dovolacieho súdu dostatočne) zaoberal iba návrhom na vypočutie svedka W. D., ktorého výsluch zvažoval. K ostatným dôkazným návrhom uviedol, že dôvodom ich odmietnutia bolo to, že „na zistenie skutkového stavu veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, boli vykonané všetky potrebné dôkazy.“ Z nasledujúcej časti odôvodnenia prvostupňového rozsudku (označenej ako „Hodnotenie dôkazov“) pritom okrem iného vyplýva, že obžalovaní nijakým spôsobom nespochybnili ani nenamietali skutočnosť, že od 1. januára 2012 do 31. mája 2014 vykonali z Poľskej republiky 1 253 prepráv mazacieho a vykurovacieho oleja v objeme 37 490 855,05 litra v celkovej hodnote 30 783 464,93 eur (s. 73 prvostupňového rozsudku). Z uvedeného je zrejmé, že navrhované výsluchy predstaviteľov poľskej obchodnej spoločnosti R. F. E.. Q.. O.. O. by boli nadbytočné, keďže títo by sa vedeli vyjadriť iba k objemu objednaného a dodaného minerálneho oleja, čo však bolo spoľahlivo preukázané inými vykonanými dôkazmi.

Z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa zároveň vyplýva, že „obžalovaný F. M. iba predstieral dopravu tovaru do Maďarska, keď cisterny jazdili do Miskolca prázdne. Toto potvrdili svedkovia vodiči cisterien [...] Nikto z vypočutých svedkov [...] ani nikto z vrátnikov pôsobiacich v spoločnosti M.-O., ani svedkyňa U. nepotvrdili, že by do areálu chodili nejakí zástupcovia maďarských spoločností prebrať dovezený tovar. Podľa svedkov vodičov spoločnosti Y. to fungovalo tak, že doviezli cisternu do areálu M.-O., odstavili a zamkli vozidlo, odovzdali CMR doklad, odtrhli plombu na cisterne a ďalej sa riadili pokynmi F. M., to znamená podľa toho, ak prišli v noci, tak nasledujúci deň cisternu prečerpali v areále objektu M.-O. alebo tú istú naloženú cisternu odviezli do miesta určenia podľa pokynu F. M. ale odchádzali z dokladom a s ADR tabuľou na vozidle, akoby viezli motorovú naftu“ (s. 86). Pri takto ustálenom skutkovom stave by výsluch predstaviteľov všetkých odberateľských maďarských firiem bol rovnako nadbytočný.

Napokon, k nadbytočnosti vypočutia zástupcov obchodných spoločností z Poľskej republiky a Maďarska sa priamo vyjadril odvolací súd (na s. 43 až 44 rozsudku), že títo by mali vypovedať iba k skutočnostiam, ktoré boli zistené listinnými dôkazmi.

Súdy teda v odôvodneniach svojich rozhodnutí, posudzujúc ich ako celok, náležite vysvetlili, prečo nebolo vyhovené dôkazným návrhom obvineného, ktorý v dovolaní navyše neuviedol nič natoľko konkrétne, čo by spochybňovalo tento záver, a to aj vo vzťahu k svedkom Y. D., MUDr. E. L. a Y. W..

Nedôvodná je v kontexte dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (ako aj ostatných dôvodov vymedzených v prvom odseku naposledy uvedeného ustanovenia) i námietka, že v tejto trestnej veci bol nesprávne akceptovaný status Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky ako poškodennej strany a že prvostupňový súd nemal v rozsudku odkázať tohto poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody na civilný proces. Odhliadnuc, že aj túto námietku obvinený uplatnil až v dovolacom konaní, uvedená okolnosť nemala žiaden negatívny a zásadný dopad na uplatňovanie obhajovacích práv dovolateľa.

Čo sa týka dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, tak preň v zmysle už skôr uvedenej charakteristiky platí, že nesprávny postup pri získaní alebo vykonávaní dôkazov môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného, teda len vtedy, ak odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje (pozri rozhodnutie uverejnené v Zbierke pod č. 24/2020-I.).

Z odôvodnení meritorných rozhodnutí vyplýva, že obvinený bol za inkriminovanú trestnú činnosť odsúdený na základe výpovedí viacerých svedkov (vodičov zamestnaných v spoločnosti Y. L., E..A..O., Bc. N. T., G. C.), znaleckého skúmania a listinných dôkazov.

Rešpektujúc naposledy citovaný judikát a dôkazný stav v tejto veci, už len z tohto pohľadu je zjavné, že akákoľvek úvaha o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku je bezpredmetná, keďže obvinený bol uznaný za vinného na základe celkom iných dôkazov, zákonnosť ktorých nebola osobitne namietnutá; preto nie je potrebné sa ani bližšie zaoberať námietkou týkajúcou sa zákonnosti zaznamenanvej telekomunikačnej prevádzky, o ktorú sa odsúdenie dovolateľa neopiera.

V posudzovanej veci nie je splnený ani dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, podľa ktorého dovolanie možno podať, ak vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

Obvinený tento dovolací dôvod zakladá na tom, že v prípravnom konaní o jeho väzbe a následne po podaní obžaloby ako predseda senátu rozhodoval JUDr. Ján Giertli a obdobne, že o jeho odvolaní rozhodol senát zložený z predsedu JUDr. Petra Szaba a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Hatalu, hoci v prípravnom konaní ho senát zložený z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba vzal do väzby.

Jednotlivé dôvody spôsobilé vylúčiť sudcu z vykonávania úkonov trestného konania sú upravené v § 31 Trestného poriadku, pričom samotné rozhodovanie sudcu v prípravnom konaní o väzbe obvineného takéhoto sudcu bez ďalšieho nevyklučuje z rozhodovania o tej istej veci po podaní obžaloby (k tomu pozri napr. uznesenie ústavného súdu z 28. októbra 2021, sp. zn. II. ÚS 513/2021, body 58. až 59., alebo rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veciach Sainte-Marie proti Francúzsku zo 16. decembra 1992, sťažnosť č. 12981/87; Padovani proti Taliansku z 26. februára 1993, sťažnosť č. 13396/87; Fey proti Rakúsku z 24. februára 1993, sťažnosť č. 14396/88 a Nortier proti Holandsku z 24. augusta 1993, sťažnosť č. 13924/88).

Berúc do úvahy naostatok konštatované, odvolací súd sa s touto námietkou zaujatosti, ktorú obvinený uplatnil v skoršom konaní, vysporiadal procesne správne, keď o nej v zmysle § 32 ods. 6 Trestného

poriadku formálne nerozhodoval a strany o spôsobe jej vybavenia (len) upovedomil na verejnom zasadnutí konanom 28. marca 2019. Špecializovaný trestný súd na identickú námietku predsedu senátu JUDr. Jána Giertliho nemohol procesne zareagovať, keďže obvinený ju uplatnil až v odôvodnení svojho odvolania (zv. 49, č. 1. 1 209 až 1 216).

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Tento dovolací dôvod pripúšťa dve navzájom sa nevylučujúce alternatívy námietok; prvá dovolateľovi umožňuje vyjadrovať nesúhlas s právnou kvalifikáciou skutku a druhá s nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia. Intenzita namietaného pochybenia zároveň musí zásadne ovplyvňovať postavenie obvineného (ide o tzv. materiálnu podmienku vyjadrenú v § 371 ods. 5 Trestného poriadku). Nielen z uvedeného, ale aj priamo z dikcie vety za bodkočiarkou § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku pritom vyplýva, že prostredníctvom tohto dovolacieho dôvodu (ani iného dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 Trestného poriadku) nemožno účinne uplatňovať námietky, ktorých cieľom je revízia nižšími súdmi ustálených skutkových zistení obsiahnutých vo výrokovej časti rozhodnutia. Námietky tohto typu (skutkové) môže v dovolacom konaní relevantne uplatňovať iba minister spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku. Ak teda najvyšší súd koná na základe dovolania obvineného či generálneho prokurátora, prípade osôb uvedených v § 369 ods. 5 Trestného poriadku, nemôže preskúmať správnosť a úplnosť zisteného skutku ani postup, akým súdy v konkrétnej veci vyhodnotili dôkaznú situáciu, nakoľko k takejto činnosti dochádza aplikáciou výhradne procesných ustanovení (pozri rozhodnutia uverejnené v Zbierke pod č. 57/2007-II. a 47/2014-II.). Inými slovami, dovolací súd rozhodujúci na podklade dovolania obvineného je viazaný skutkovým stavom zisteným v pôvodnom konaní, pričom ani dovolateľom tvrdený extrémny nesúlad právoplatne zisteného skutku s vykonanými dôkazmi nenapĺňa dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (rozhodnutie uverejnené v Zbierke pod č. 14/2015-III.).

Námietky, ktoré obvinený formálne podradil pod aktuálne rozoberaný dovolací dôvod, sa mňajú jeho skutočnému obsahovému poňatiu. Povaha týchto námietok je totiž takmer výlučne skutková - vyjadrujúca nespokojnosť s hodnotením dôkaznej situácie, a to vo vzťahu k obom inkriminovaným skutkom.

Absenciu v označení konkrétnych pochybení pri kvalifikácii skutkov či použití iného hmotnoprávneho ustanovenia obvinený nahrádza opakovane tvrdením, že v konaní pred súdom neboli vykonané žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali jeho vinu za oba stíhané trestné činy.

Z pohľadu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku treba vo vzťahu k tejto skupine námietok poukázať na odôvodnenia oboch meritórnych rozhodnutí, z ktorých zrozumiteľne vyplýva, že to bol práve obvinený, kto riadil a sám sa aj aktívne podieľal na procese súvisiacom s dovozom a uskladnením mazacieho a vykurovacieho oleja na Slovensku, predstieraním jeho doručenia do Maďarska a predajom ako motorovej nafty bez splnenia daňových povinností [podstata konania obvineného v skutku 1)]. Tieto skutkové závery boli prijaté najmä na základe listinných dôkazov, výpovedí svedkov: vodičov prepravujúcich tento olej, pracovníkov vykonávajúcich strážnu službu v spoločnosti M.-O., s.r.o., N. U., spoluobžalovaných JUDr. W. D., C. D.Š., B. L., výsledkami domovej prehliadky u obvineného i právnej pomoci z Maďarska (s. 43 odvolacieho rozsudku a s. 86 prvostupňového rozsudku).

S ohľadom na úzku prepojenosť oboch skutkov, spoluúčasť obvineného na skutku 2), spočívajúca v dohode obvineného s M. A. na nákupe viacerých nehnuteľností a motorových vozidiel z časti finančných prostriedkov pochádzajúcich z nedovoleného predaja minerálneho oleja ako motorovej nafty, ktorý aj uskutočnili na meno M. A. ako dovtedy netrestanej osoby (podstata konania), preukazuje nielen spáchanie predikatívneho zločinu skrátenia dane a poistného [skutok 1)], ale aj ďalšie listinné dôkazy súvisiace s obstaraním jednotlivých nehnuteľností i hnutelných vecí uvedených v dotknutom skutku,

výpovede svedkov R. A., G. C. ako aj prístup samotného M. A., ktorý nijako nespochybňoval nadobudnutie inkriminovaného majetku v súhrnnej hodnote 1 145 450 eur (s. 47 odvolacieho rozsudku a s. 88 až 90 prvostupňového rozsudku).

Čo sa týka osobitne skutku 1), obvinený k tomu nad rámec namietol, že z dôkazov presvedčivo nevyplýva jeho úmysel spáchať pokračovací zločin skrátenia dane a poistného. K takto formulovanej výhrade sa najvyšší súd už všeobecne vyjadril, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nemôže napĺňať ani poukaz na to, že nebola v konaní preukázaná vykonaným dokazovaním subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchateľa k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkované, t. j. tak ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia (stanovisko uverejnené v Zbierke pod č. 3/2011).

Odhliadnuc, že v skutku 1) sa výslovne uvádza, že obvinený konal úmyselne, podstata jeho vyššie ustáleného konania vylučuje inú formu zavinenia než priamy úmysel podľa § 15 písm. a) Trestného zákona, čo je dostatočne zrejmé z odôvodnenia oboch meritórnych rozhodnutí (najmä s. 72 prvostupňového rozsudku a s. 46 odvolacieho rozsudku).

K argumentácii, že zákonom č. 440/2012 Z. z., došlo k podstatnej zmene zdaňovania minerálnych olejov a že do účinnosti tohto zákona obvinený dodržiaval všetky právne predpisy a že do 1. apríla 2012 bola sadzba spotrebnej dane na minerálny olej nulová, možno uviesť, že obvinený bližšie neuviedol, ako konkrétne sa ho táto novela dotýka, pričom jeho tvrdenie o tzv. nulovej sadzbe spotrebnej dane vychádza z odlišného než súdmi prijatého skutkového stavu, že dovezený minerálny olej nebol ponúkaný a predávaný ako motorová nafta (k tomu pozri s. 79 až 81 prvostupňového rozsudku).

Už z odôvodnenia samotného dovolania zároveň vyplýva, že v posudzovanej veci nejde o súbeh s trestnou činnosťou, pre ktorú sa viedlo trestné konanie na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 3T/7/2013 (rozhodnutia súdov oboch stupňov sú obsiahnuté v spise vo zv. 47), a ktorá by opodstatňovala ukladanie súhrnného trestu podľa § 42 Trestného zákona.

Podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona, ak súd odsudzuje páchateľa za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

Skutku vo veci vedenej na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 3T/7/2013 sa obvinený dopustil 23. mája 2012, pričom v tejto veci išlo o trestnú činnosť, ktorej sa obvinený dopúšťali od 1. januára 2012 do 31. mája 2014. Pre pokračovacie trestné činy pritom v zmysle § 122 ods. 10 Trestného zákona platí, že sa posudzujú ako jeden trestný čin, čo pre účely ukladania súhrnného trestu znamená okamih ukončenia pokračovacieho trestného činu, resp. jeho posledného útoku; v tejto veci ide o 31. máj 2014. V posudzovanom prípade však súbeh trestnej činnosti „pretrhlo“ vyhlásenie odsudzujúceho rozsudku Okresného súdu Rožňava z 13. marca 2013, sp. zn. 3T/7/2013, a to bez ohľadu na skutočnosť, že toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť až v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 9. apríla 2014, sp. zn. 4To/63/2013 (k tomu pozri napr. rozhodnutie uverejnené v Zbierke pod č. 8/1974-II.) a že výrok o treste odňatia slobody v tomto rozhodnutí bol zmenený - sprísnený odvolacím súdom (k tomu pozri napr. rozhodnutia uverejnené v Zbierke pod č. 41/1968, 52/1971 a 42/1980). Obvinenému bol teda v tomto konaní správne uložený ďalší (samostatný) trest.

Výrok o zhabaní vecí - viacerých nákladných motorových vozidiel podľa § 83 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa netýka obvineného, ale zúčastnenej právnickej osoby R. N., s.r.o., a preto s ním spojené námietky obvineného sú bez ďalšieho irelevantné.

Keďže dovolanie obvineného zrejým spôsobom nespĺňa žiadny z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, najvyšší súd jednomyselne odmietol jeho dovolanie spôsobom, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.